

19. října 1990

První s o u k r o m ý týdeník
se samizdatovou tradicí

Málokdo zatím ví, že v Šumperku vychází tento "Literární bulletin", který vydává Julius Varga ml. Vyšlo nulté číslo a číslo jedna je připravené k tisku.

Julius Varga ml. je mladý filosof, samouk, dominikán, jehož mnohaleté úsilí za zbourání totality je srovnatelné snad jen s úsilím Václava Havla ať už pouze v okresních poměrech. Kdo ho zná mi dá jistě za pravdu. Nejenže ve svém bytě organizoval filosofické a duchovní semináře, ale poskytoval prostor všem odpůrcům diktatury v počtu mnohdy až třiceti účastníků najednou. Ač sám těžce nemocem byl někdy několikrát zadržen a vyslýchán Státní bezpečností.

Po revoluci dokázal sázet jeden argument za druhým na veřejných shromážděních v Šumperku proti komunistickým fantasmagoriím.

"Literární bulletin" není lehké čtení, tak jako není lehký skoro celý Julkův život, ale kdo ho vezme jednou do ruky pocítí fenomén takového lidského úsilí, které jako kytička dokáže prorazit i smrtelné sevření. A to je právě to, oč usiluje lidstvo na své cestě za poznáním celé věky.

A my kteří žijeme v tomto prostoru děkujeme Bohu, že nám dal poznat člověka jehož citová a intelektuální úroveň nás při každém setkání nesmírně obohacuje. To se nyní může vyplnit i tisícovce majitelů "Literárního bulletinu" najednou.

u v n ě t ě č í s l o :

1. Dr. O. Zoufalý: Návrat do Evropy z a č a l.
2. HOS: Tak jsme to projeli přátelé aneb Být či n e b ý t.
3. Rudolf S t r o b i n g e r: Omyly./Národní politika/
4. Závěrečná řeč Jiřího Wonky u Nejvyššího soudu ČSSR.
5. Luigi Cerini: Vystoupení na konferenci osob s AIDS.
6. HOS: Jak rozbít n o m e n k l a t u r n í bratrstvo!
7. Petice Radikální strany za vstup do Evrop. společen.

Předpokl. cena: 1,- Kčs MIC 47263 Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1 9 7 3 - 1 9 7 5

o h n o v e n o 1 9 8 7 r o č n í k 7 č í s l o

Vydává: Vladimír Hajný
ČSA 34, 787 01 Šumperk

Red. Josef Volařík
rada: Marta Zemanová

LITERÁRNÍ BULLETIN

**NOVÝ
nezávislý
Orientovaný ČASOPIS
humanisticky**

Předně v oborech - literatury a umění
- politiky
- filosofie
- náboženství
- historie a další

HLEDÁME SVÉ ODBĚRATELE, PŘÍZIVCE, SPOLUPRACOVNÍKY I PRAVIDELNĚ PŘÍSPĚVATELE

PRO PODROBNĚJŠÍ INFORMACE SE MŮŽETE HLÁSIT NA ADRESU:

JULIUS VARGA ml.

LENINOVA 39

787 01 ŠUMPERK

Uzávěrka: 14.10.1990

42

Tak jsme to projeli přátelé aneb Byt či nebyt

Ano, je tomu skutečně tak, Hnutí za občanskou svobodu nezískalo ve volbách ani jedno procento, co znamená úplný výbuch. V čem tento volební neúspěch spočívá, zdali ve špatné či chybné vedení volební kampani nebo v málo zajímavých volebních programech nezávislých kandidátů popř. v apelu na voliče, aby nevolili tzv. malé strany - to posuzují a posuzovat budou jiní. Já se chci však zamyslet nad tím, co by nemělo být těm, kteří mají nebo v minulosti měli něco s Hnutím za občanskou svobodu společného úplně jedno - to je co s HOSem. Co nyní dělat? Nebo úplně jinak - dělat ještě vůbec něco?

Není možné ve volební porážce HOSu zapomenout na to co bylo. Co bylo před OF, co bylo před 17. listopadem, jaká byla situace před rokem a mohli bychom vzpomínat i dále. Není prostě možné jen tak zapomenout na hodiny výsledků v kancelářích StB, na ujeté kilometry v autobusech, které vyváželi lidi od ohnisek demonstrací kdesi do lesů a polí, není možné zapomenout na prázdné stoly a židle restaurace na Hadovce, čistě vyklizené po policejním zásahu, kde měli členové tehdy nezávislé politické iniciativy HOS své setkání. Nejde dost dobře zapomenout na výsměch těch lidí, kteří o politice říkali, že je nezajímá, aby rok po té zakládali OF a snažili se tak neztratit krok. Nejde zapomenout na tváře vyšetřovatelů, kteří pohlíželi na tehdejší HOS jako na iniciativu pro jejichž členy je jen jediné místo v této zemi a tím je ruzyňský žalář.

V údolí ještě největšího temna, krátce po vzniku HOS jsem se zájmem nahlížel na udivené tváře svých přátel z polské Solidarity, kterým jsem o HOS jako o nově vzniklé nezávislé iniciativě v Československu vyprávěl. Poláci s nadšením přijímali vznik vlastně první čistě politické opozice vůči KSČ u nás, ale velmi se podívovali, jak je možné, že v jedné iniciativě, politické ještě k tomu jsou zástupci křesťanských hnutí, bývalí komunisté nebo čistě pravicově zaměřeni občané. Na vysvětlení vlastně přišli sami. Aha, povídali, až to v Československu vyhraje - HOS se rozdělí na různé politické strany a směry, které už vstoupí do samotného boje o moc v nově se vytvářející společnosti.

Po skončení listopadových a prosincových událostí, skončil také HOS v tom seskupení v jakém se stavěl do opozice vůči totální vládě. ODA i KDS, které se z HOS vyčlenili pracují samostatně. Ovšem co ti, kteří do žádné strany nevstoupili. Na to tehdy nepomysleli ani polští přátelé. Jak má vypadat zbytek těch, co zůstali HOS, kam se má orientovat - doprava nebo k levici, má vůbec zůstat a

používat stejného jména pod kterým vystupoval doposud.

Jedno je jisté, to, že cesta do volební kampaně s nezávislými kandidáty nebyla tou nejšťastnější. Nabízí se další možnost - zrušit HOS ve svém názvu, nadále podobně neohrožovat se jménem bývalé nezávislé iniciativy a Ti, kteří se z bývalého HOS nevyčlenili do nějaké politické strany ať už z HOS vzniklé nebo nikoliv - ať si založí novou - buď stranu nebo hnutí, ve kterém budou pracovat, vymýšlet programy, požádat demonstrace / bude-li potřeba / atd. HOS zůstane vzpomínkou na to co bylo, zůstane navždy zaznamenán v policejních archívech, lidé ho budou moci objevit v televizních šetech věnovaných totalitě nebo na různých výstavách si budou moci přečíst jeho Manifest - Demokracii pro všechny.

Ale co s těmi, kteří se po listopadových událostech k HOS přihlásili, co s těmi přihláškami, které ještě stále na adresu Hnutí přicházejí. Bylo by tím nejjednodušším napsat lidem nebo oznámit veřejně, že je konec, prohráli jsme ve volbách, nemá to smysl. To by bylo velmi jednoduché a naznačovalo by to do jisté míry i značnou slabost těch, kteří v HOS zůstali. Zkusme tedy vymyslet něco jiného. Máme před sebou poměrně velký vzor, kterým je Charta 77. Charta do voleb nevstoupila, ale po revoluci se nezrušila. Zůstala jakýmsi morálním základem na který společnost nahlíží.

Také HOS má svou možnost - zůstat politickým hnutím bránícím politickou i občanskou svobodu člověka. Má obrovskou možnost práce v nižší politické rovině. Pro mnohé z členů se právě toto může zdát málo, neboť mají spoustu nápadů jak vyhrát příští volby, neboť chtějí zase nést jméno Hnutí za občanskou svobodu na politický trh. Je potřeba, aby se ti, kteří v HOS pracovali nebo pracují k tomu všemu vyjádřili, protože bez ohledu na to, kde dnes jsou nebo zítra budou, z něčeho vyšli a neměli by proto zapomenout.

Práce v politické obci je vždy mnoho a nebývá vůbec snadná. Už proto, že v ní jde velmi často o prostého člověka, jednotlivce, kterému bylo ublíženo, jehož svoboda byla omezena a on se nemá kam obrátit o pomoc. Záleží proto jen na nás, bude-li tento člověk v budoucnu mít možnost jít tam, kde sídlí hnutí za jeho svobodu, kde je DEMOKRACIE PRO VŠECHNY.

J.K

myslím si, že

Není třeba si zoufat nad současným stavem Hnutí za občanskou svobodu. Nejsme jedinými ze stran a hnutí, kteří po vyčerpávajících měsících jsou jakoby v hlubokém útlumu. I početnější strany se nemohou vzpamatovat z volebního neúspěchu. Situace HOSu je zvláštní jen tím, že vlastně samo za sebe nekandidovalo, ale učinilo to, co v politice není běžné; dalo své síly jiným, bez nároku na jakoukoli kompenzaci.

J.K.

Jak rozbít nomenklaturní bratrstvo !

Určitě přes veškeré úsilí budou vesnice a i městečka, kde demokraticky nebude možné zvolit demokratické zastupitelstvo, jelikož tam demokracii nežijí. Nebo malá menšina. A aby taková menšina a každý, kdo by s komunisty v těchto místech přišel do styku se mohl dočkat práva NAVRHUJI

Jmenovat komisaře, jako vedoucího místní správy. A to do doby, nežli občané místa budou schopni spravovat své věci demokraticky. Což může být doba pěti až deseti let, kdy může přijít ke slovu nová generace. Komisaře by měl jmenovat okresní úřad nebo české ministerstvo vnitra.

NOMENKLATURA v průmyslových závodech a státních institucích /počítám i ČSD, Poštu, zdravotnictví atd./.

Nehledejme řešení pouze v petičích. Přešla už doba masových petic. Podřízení nejsou zbaveni až panického strachu ze svých ředitelů, náměstků, náčelníků atp. Vyhledání a vytipování a instalování nových šéfů podniků a institucí nemohou provést pracující a zaměstnanci. Ne proto, že nemají schopnosti, ale proto, že jsou v rukou svých nadřízených, kteří je klidně kdykoliv vyhodí na dlažbu. Atp. Šikany. Zřídme okresní rady pro obnovu vedení organizací. A teď v ní odbory pro textilnictví, strojírenství, potravinářství, železnici, poštu, zdravotnictví, kulturu atp. Na každém odboru trojku, či několik trojek, která se zúčastní řešení personálních problémů jednotlivých organizací a bude je stvrzovat. Tyto rady by mělo jmenovat OF po konzultaci s Chartou 77, HOS, Liberálně demokratickou stranou a odbory. Destrukce starých struktur by měla být ukončena do konce r. 1990. Nemyslím hon na komunisty a jim věrné. Ale nejméně jedenapadesát procent vedení podniků od ředitele až po vrchní mistry by měli být jiní lidé, nežli členové KSČ a jim věrní. Dejme šanci novým, mladším a třeba i bez titulu.

NEBUDOU-LI USKUTEČNĚNY SHORA UVEDENE ZMĚNY, NEBUDE-LI DYNAMIKA POLITICKÁ A EKONOMICKÁ, BUDE DYNAMIKA SOCIÁLNÍ A TO SI NENÍ MOŽNE DOVOLITI TO BY MĚLI VĚDĚT JAK POLITICI A EKONOMOVÉ ZODPOVĚDNÍ, TAK I NEZODPOVĚDNÍ !!!

Tohle není dojem, či omáčka mého vnímání, ale výsledek zúčastněného pozorování. Jako průvodčí osobních vlaků, jako člověk od šedesátých let v opozici znám dost lidí s kterými jsem dříve i nyní vyměňoval své názory atd.

Liberec 5.8.1990, Jiří Křivský

Určeno zejména pro Koordinační výbor hnutí za občanskou svobodu
revue,

ing. Jaroslav Mazač, KC OF Liberec

Praha, Jiří L'ovy, PÖL

členy HOS

Adr. Zámecký vrch 1401, 463 11 Liberec 30, /tel.048 - 461766/

Návrat do Evropy začal

Dr. O. Zoufalý

Často trpíme velikášstvím, ale tentokrát se o volební výsledky v Československu zajímali nejen ti doma a my v zahraničí, ale skutečně celá světová veřejnost. Ve státě, který byl donedávna ovládnut komunistickou diktaturou, byl vlastně proveden plebiscit. Pro komunisty se místo dřívějších 99% vyjádřilo nyní jen 13%, 87% hlasovalo proti. Rozdělení těch 87% na jednotlivé politické strany už vlastně není tak důležité. Zvítězila demokracie, návrat do Evropy začal.

Totalitní režim způsobil přece něco dobrého: nevídaně vysokou účast voličů. V zaběhnuté demokracii doposud nikde se nedostavilo k volebním urnám 96% voličů. Ohromná většina chtěla demonstrativně říci, že komunismu má již po krk. Dodatečně asi všichni komentátoři výsledků voleb „předvídali“ a „věděli“, jak vše dopadne a celkem jim to vyšlo — až na jednu stranu, se kterou nikdo z nich nepočítal. Byla to kandidátka č. 20, HSD — Společnost pro Moravu a Slezsko.

Podle jednotlivých sněmoven se počet jejich příznivců pohybuje mezi osmi až deseti procenty, v České Národní Radě jsou třetí nejsilější stranou a musíme zde uvážit, že jak vybavení stranickým aparátem a místnostmi, tak i službami stranického tisku se nedají srovnat s možnostmi tzv. etablovaných stran, jako jsou KDU, Čs. strana socialistická nebo Sociální demokracie.

Z poválečných voleb byli vyřazeni agrárníci, živnostníci a příslušníci Národní demokracie. Důvodem měla být kolaborace s okupanty. Představitel Republikánské strany, její předseda Rudolf Beran, byl postaven před Národní soud. Poprvé stál Beran před Volksgerichtem v roce 42, generálním svědkem proti němu byl K. H. Frank, který Berana označil za největšího škůdce a nepřítele Německa a požadoval pro Berana trest smrti. Divná kolaborace, přesto však zástupci téměř poloviny národa byli z voleb vyřazeni.

Dnes tomu bylo jinak, oficiálně jsou kolaboranty s okupační mocností komunisté, jejich oddanými pomocníky byli příslušníci stran Národní fronty, tedy národní socialisté, sociální demokraté a lidovci. Nikdo z uvedených nebyl vyřazen, smysl demokracie se naplnil, nikdo nebyl diskriminován. I když nerad používám slovo, zprofanované komunisty, v

těchto volbách rozhodl lid. Kromě členů komunistické strany (má jich být ještě asi milion) nevolil je nikdo. Volili sami sebe v pudu sebezáchovy. Stranám, s komunisty spolupracujícím, selhalo prostě vše. Mimo lidovce (KDU) nikdo z nich nezískal mandát. Přemrštěné prognózy KDU se nepotvrdily, svádění viny na případ Bartončík je nevhodné.

Nás, kteří žijeme mimo hranice Československa, by jistě mohlo zajímat, jak dopadli ti, kteří odtud jeli tam radit a pomáhat. Zřejmě mimo několika málo veřejných pracovníků se tam neuplatnil a neprosadil nikdo. Skoro všichni na svých vystoupeních měli mnoho diváků, někde byly i zajímavé diskuse. Přesvědčit se však podařilo málokoho a získat již asi nikoho. Není to ani smutná, ani veselá bilance. Dvacet let odloučení hraje velkou roli, za tu dobu se narodili a přicházejí jako voliči ti nejmladší. O nějakých exulantech toho mnoho neslyšeli. Doma byla tendence přežít. Exulanti spoléhali

mnohdy na fenomén Masaryk. I to selhalo. Masarykův formát neměl nikdo. Navíc mnozí, kteří tam nyní přicházejí, převlékli kabát až v zahraničí, doma byli

OMYLY

„Myslím, že není důležité, zda náš systém nazýváme kapitalismem nebo komunismem. Důležité je, že zaručíme našim lidem vysokou životní úroveň a humanistický vývoj,“ prohlásil před časem staronový předseda Federálního shromáždění Alexander Dubček. A nedávno uvedl v rozhovoru s komunistickým „Rudým právem“ předseda vlády údobí Pražského jara Oldřich Černík, že tehdy měla komunistická strana nadšenou podporu naprosté většiny obyvatel Československa.

Jak Alexander Dubček, tak Oldřich Černík, se mýlí. A nejen oni, ale i celá řada dalších, dnes ve vysokých funkcích v Československu úřadujících a vládnoucích bývalých funkcionářů do nedávna absolutní mocí vybavené rudé strany.

Čechům a Slovákům rozhodně není jedno, jak se jejich dnešní systém nazývá. Nejde jim o plná břicha a hezky vybavené byty, o slušné oblečení a dorty se šlehačkou. To, o čem po 42 let komunistické totality usilovali milióny, byla demokracie. Demokracie masarykovská, která dává záruky svobody, garantuje občanská práva.

A v Pražském jaru KSČ každopádně neměla plnou podporu většiny obyvatel země. Kdyby tomu tak bylo, tak by např. u mnohých jmen obcí nebylo napsáno jako „Obec bez komunistů“ a podobně. O. Černík zaměňuje podporu nejvyšších představitelů země po 21. srpnu, kdy i on byl odvláčen okupačními vojáky, s podporou komunistů. Tehdy šlo o něco zcela jiného. O to, že lid se solidarizoval s těmi, kteří pocítovali násilí okupace.

Sovětská a čs. historikové o 1968

K výročí invaze

Dva sovětské historické ústavy úzce spolupracují s komisí vlády ČSFR pro analýzu událostí, které vedly před 22 lety k invazi Československa vojsky pěti „spřátelených“ zemí 21. srpna 1968. Ředitel Ústavu slavistiky a balkanistiky z Akademie věd SSSR prof. V. Volkov řekl, že sovětská strana již k vyslání vojsk do Československa zaujala jasný, negativní politický postoj. To však nestačí, je načase otevřít archivy. Čs. historikové mají potíže, protože od Sovětského svazu nezískali doposud žádné jiné dokumenty, než které byly zveřejněny. Navrhli, aby byl vytvořen archivní Fond roku 1968, který by se stal informačním zdrojem pro budoucí generace. Na podkladě jeho materiálů má být vydána společná sovětsko-československá publikace o příčinách a důsledcích tohoto násilného činu. Prof. Volkov upozornil na obtíže se získáváním materiálů ze sovětských archivů a zdůraznil je především tím, že v SSSR je zvykem dělat ze všeho obrovské tajemství. (čs)

Tato solidarita skončila návratem odvláčených domů. Skončila ve chvíli, kdy si milióny uvědomili, že podpisem pod dohodami v Moskvě zradili sebe i svůj lid.

A mezi těmi, kdož tehdy podepsali (i když to dnes neradi slyší), byl Alexander Dubček i Oldřich Černík.

R. STRÖBINGER

ještě známi jako tvrdí komunisté. Ti, kteří v r. 1948 zvítězili v Praze jako únoroví pučisté, nemají dobrou výchozí pozici, když dnes přicházejí jako likvidátoři tohoto puče. Kdo kdysi tleskal, když se věšela Horáková, tomu se to nezapomíná.

Tu „sametovou revoluci“ uskutečnili především mladí lidé. Z exilu tam však přicházejí staří politikové. To není tragédie ani jedných, ani druhých, to jsou přírodní zákony. Muž z ulice si řekl: „Ať nám do toho tady nekecají.“ A měl pravdu! Máme jistě právo mít rád, máme právo sympatizovat, snad trochu i předávat

věkem a pobytem jinde nabyté zkušenosti, ale radit a nebo dokonce rozhodovat má jen ten, kdo tam žije, kdo tam bude připravovat budoucnost pro své děti a vnuky. A tak: máte naše sympatie, máme vás rádi a modlíme se, abyste toho moc nezorali. To nejdůležitější už máte, to je svoboda a demokracie. Teď přichází to další, hospodářský přerod. Zlikvidovat

těch hrozných čtyřicet let úpadku a rozkrádání pod komunistickou diktaturou, zlikvidovat toto strašné dědictví. Lidé chtějí mít nejen hry, ale také chléb. Držíme vám palce, abyste ty hospodářské problémy zvládli.

NÁRODNÍ POLITIKA

ZÁŘÍ 1990

List československých krajanů v zahraničí.
Scharfreiterplatz 12
8000 München 90, BRD
Telefon: 089/690 36 88

Antonín Novotný kdysi předpověděl, že ještě naše generace se dožije socialismu. Nyní však vidíme, že ještě tento socialismus se dožil degenerace.

Karel Trinkewitz, z knížky
Čekání na Godota.

Váude a stále znovu se vykytují Esky-
máci, kteří obyvatelům Konga radí, co
mají dělat.

STANISLAW JERZY LEC,
polský spisovatel

Závěrečná řeč Jiřího Wronky u Nejvyššího soudu ČSSR v srpnu 1987

Vážený pane předsedo, vážený senáto!

Narodil jsem se 2 roky po Únorovém vítězství. Jiný společenský řád než socialismus tedy neznám, a i když k němu mám výhrady přijal jsem ho za vlastní. Žil jsem rád, s radostí jsem pracoval, byl jsem stále v činnosti. Nyní mám za sebou i rok žaláře a tato zkušenost mě poznamenala na celý život. Jsem poznamenán i, zdravotně. V zaměstnání mi bylo znemožněno pracovat na bývalém místě. očí své dcery jsem trestaným člověkem - Může 5 leté dítě pochopit, že jeho otec byl ve vězení nevinně? A já na své nevině trvám, jsem přesvědčen o tom, že jsem se nedopustil ničeho zlého. Jestliže mě bylo přesto možno odsoudit na 1 rok nepodmíněně, pak něco není v pořádku. Bud je zákon, který postih umožňuje, chybně vykládán, anebo je to špatný zákon! Před druhou světovou válkou byla naše země ostrohem demokracie v Evropě, kdy k nám směřovala z Německa a Rakouska. Nyní je sráž - 42 let po válce opačný. Proč se u nás těžko žije lidem, kteří chtějí opravdu žít? Ani já, ani nikdo jiný si nevybral společnost, do které se narodil. Ale jakmile jsme dospěli, neseme za ni svůj díl zodpovědnosti, hodnotíme ji a snažíme se o její změnu k lepšímu. Je absurdní, když vláda požaduje od svých občanů jen přátelský postoj k režimu, jehož jménem vládne a jakékoliv "nepřátelství" vůči němu chápe jako dokonáný trestný čin! V odůvodnění rozsudku městského soudu jsme já i můj bratr charakterizováni mezi jiným jako lidé přehnaně vztahovační, s pocitem křivdy. Napadla mě však otázka, jestli to není sám čsl. stát, který je až chorobně vztahovačný a citlivý na všechno! Na písničku, nápis na stěně, ano i stuhu před rakví básníka. Doporučil bych tomuto státu psychiatrické léčení, neboť podle mého názoru se jedná o paranoidu v pokročilém stadiu. Dovolují si tuto persofikaci podpořit srovnáním obdobné situace v Československé republice ve 20 letech a v době současné. Před více než 60 lety čsl. republika byla několik let stará, a mohla tudíž mít alepon podle dnešních měřítek - i jisté oprávnění k tomu, aby se svými politickými odpurci nakládala tvrdě. Komunistická strana docela nezakrytě usilovala o změnu společenského systému, napadala a hanobila ho ve svém tisku i při demonstracích. Na májovém tábore strany 1.5.1924/ v Bohumíně provolával Kl. Gottwald přibližně toto: My vidíme v tomto státě již dávno, že zde ~~panuje~~ vláde lidu, ale panuje žandár a kapitalista!! My vidíme, že této vládě na národě čerta záležití poněvadž vidíme, že tato vláda svou politikou zahraniční i domácí žene republiku do zo falé situace, při které jde přímo o existenci státu! ... Pryč s vládou, zlodějdů a korupčníků a dosadte vládu malého lidu, vládu proletariátu. Citují Rudé právo z 15. 11. 1986/ za tento projev byl Gottwald odsouzen už 20.5. 1924/ ve vyšetřovací vazbě nebyl / Rozsudek praví, že veřejně způsobem surovým a štvavým hanobil republiku tak, že to mohlo snížit vážnost republiky a ohrozit obecný mír v ní." Jaký byl za to trest? 30 korun československých, v případě neobytnosti vězení na 10 dnů! Nechci samozřejmě sebe a ani svého bratra srovnávat se s. Gottwaldem. Čhtěl bych porovnat něco jiného: trestní sazbu za pobuřování, hanobení a podvracení republiky tehdy a dnes. V ČSSR je - podle oficiální ideologie u moci lid- Je-li tomu tak, proč má lid před lidmi takový strach, že je potřeba stíhat, unčlovat, mrzačit i zastrášovat absurdně vysokými tresty? Jen tato okolnost mi dostačuje k tomu, abych o skutečné vládě lidu v ČSSR pochyboval. U pojmu "lid" bych rád zůstal. Jeho jménem se u nás rozhořuje, vládne i potlačuje. Ale kdo je vlastně tento "lid" kterým se zaštiťují všichni mocní? Lid jsou lidé, nerozlišená množina bezejmenných lidí, těch neznámých bez postavení a bez protekce, těch skutečně pracujících, na které doléhají krize celé společnosti nejtříživěji.

● V době druhé světové války zatkl gestapo na 20 tisíc členů sudetoněmecké sociální demokracie žijících v zabraných částech Československé republiky.

● Přes nebrutální tlak přestoupilo z 380.000 organizovaných sociálních demokratů do KSČ v červnu 1948 necelých 113.000.

Dilema sametové revoluce: Chce jen vlastní vítězství, nikoliv porážku nepřítelů. Takové vítězství neexistují.

Hollzbuch JOHANNES GROSS,
FAZ-Magazin ze 3.8.1990

V naší ústavě je neúřale zdůrazňováno úloha lidu a jeho tvůrčí aktivní účast na správě věcí veřejných. Ve skutečnosti je však lid manipulován, ponižován, jeho míněním je opovrhováno. Mnozí z úředníků už na úrovní okresu neuznávají občana za hodna odpovědi, jestliže si tento občan na něco stěžuje a dožaduje se nápravy. Necítí se být odpovědní lidu, lid je totiž může odvolat pouze teoreticky. zatímco v praxi je bezmocný.

Patřím k tomuto lidu, trpím s ním, a žádám tedy nejen za sebe. Učinte slovo opět slovem! Zákon opět zákonem, právo opět právem, Svobodu znovu svobodou!
Vratte moc lidu!

Vy všichni, kteří soudíte a vládnete, aniž byste si byli jasně vědomi, že tak činite pouze za svůj lid, vy všichni nesete odpovědnost za velké a těžké zlo, které se do naší společnosti dostalo.

Všechno se zdá nakonec prosté: Každý se musí ve svém životě rozhodnout, komu bude sloužit - těm mocným nebo těm bezmocným, lži nebo pravdě, násilí nebo lásce, zlu nebo dobru; a nemylte se prosím: Soud dějin je citlivý na tento zápas dobra se zlem.

Luis Trenker zemřel ve věku sedmdesátiletí

Odchod „herolda západní kultury“

Jsou osobnosti, které již za svého života se stávají legendami. V evropské kultuře, především ve filmu a literatuře to byl Luis Trenker, který zemřel v noci na Velký pátek v severitalském městě Bolzán. Umělec, kterého znají diváci starší generace i v Československu, od něhož film za první republiky přes barevné velkofilmy krátce po druhé světové válce a pokud chytily rakouskou či německou televizi i z řady kulturních pořadů.

Luis Trenker byl a je i dnes v Československu znám z celé řady překladů jeho knih, z nichž nejvíce vydání dosáhla díla: Hrdinové hor, Hory a snih a populární sportovní knížka Lyže brázdí snih. I když Trenker je v prvé řadě znám jako filmový herec, režisér a pianista, i jako spisovatel má své pevné místo v dějinách evropské literatury. Celkový náklad jeho knih přesahuje osm milionů a většina z nich byla přeložena do mnoha jazyků: Hory v Plamenech, Marnotratný syn, Císar z Kalifornie, Rebel, Osud na Matterhornu. Většinu těchto románů Trenker zfilmoval a vytvořil v nich i hlavní roli. Film s biblickým názvem Marnotratný syn natočil ve Spojených státech a ve Vatikánu to byl film Pastor Angelicus. Z významnějších za své knihy si Trenker vážil především dvou. Za román Hory v plamenech dostal rakouskou literární cenu a za historický román Rebel Cenu svobody od Svazu svobodných německých autorů FDA. Za války byl Trenker pronásledovaný a Rolf Hochhuth našel v Guibbelsových denících záznam ze 7. března 1940 o nutnosti likvidovat Trenkra „nenápadnou cestou“.

Trenker neobyčejně rád jezdil za první republiky do Československa. Především miloval barokní Prahu, o které napsal: „Při studiu architektury, bylo to moje původní povolání, stál jsem tam často

Trenker, skutečný „herold západní kultury“, jak ho nazval Hubertus Prinz Löwenstein, zemřel v patriarchálním věku 97 let. Byl pochován ve svém rodném Grödenalu. Bojoval vždy za lidská práva, jak je to zachyceno i v knize Abendgesprache mit Luis Trenker / Večerní rozpravy s Luisem Trenkerem. Na závěr jeho vzpomínání na Prahu řekl: „Žalil jsem tam šťastnou dobu a mám v Praze mnoho dobrých přátel.“

(Pozn. red.: Tehdy devadesátiletý Luis Trenker měl několikrát důvod k zamyšlení v rozhovorech s autorem našeho nekrologu dr. Antoninem Kratochvílem. Vzpomínky „krále velebor“ byly také pramenem k jeho „Večerním rozprávám...“)

Foto: A. Kypřena

ČESKOSLOVENSKO DO EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ ZA SPOJENÉ STÁTY EVROPSKÉ

Federálnímu shromáždění České a Slovenské federativní republiky
Evropskému parlamentu

a pro informaci:
presidentu České a Slovenské federativní republiky
federální vládě
Evropské radě
Evropské komisi

MY NÍŽE PODEPSANÍ, EVROPŠTÍ OBČANÉ

vzhledem k tomu, že

- státní a národní politiky a vlády jsou neadekvátní a nejsou schopny okamžitě čelit politickým, ekonomickým, sociálním a ekologickým problémům, vyplývajícím ze stále většího propojení evropských států s ostatním světem;
- utvrzení a konsolidace demokratických a právních principů ve středoevropských zemích dovoluje dnes konečně, aby byly překonány všechny politické a strategické bariéry, které bránily rozšíření integračního procesu v Evropě;
- cítíme odpovědnost a nutnost zúčastnit se aktivně procesu, který by vyústil ve zformování Evropských spojených států nebo ve federaci evropských demokratických států;
- další náš vývoj v politickém, ekonomickém a sociálním ohledu směrem k národní obrodě, který u nás započal 17. listopadu minulého roku, bude ve velké míře záviset na tom, jak bude Československo schopno, jako subjekt a nikoli jako objekt, jako aktér a nikoli jako divák, se zapojit do celosvětového a do evropského kontextu

ŽÁDÁME

federální shromáždění ČSFR

- aby schválilo rezoluci žádající československou vládu, aby v nejbližším termínu požádala o vstup do Evropského společenství, což by bylo prvním krokem ke vzniku Evropských spojených států;
- aby schválilo rezoluci, jež by byla zaslána všem parlamentům evropského kontinentu a jež stvrzuje ochotu Československa podílet se na eventuálním "Ustavujícím výboru Evropských spojených států", který by byl pověřen vypracováním návrhů na instituce a společné normy v oblasti zahraniční politiky, bezpečnosti, politiky měnové, makroekonomické a makroekologické.

Evropský parlament

- aby schválil rezoluci, která bere na vědomí vůli projevenou podepsanými pod tuto petici a která formálně vyjádří ochotu Evropského společenství přijmout Československo za člena.

(prosíme psat tiskacím písmen)

JMENO A
PRIJMENÍ

ADRESA

PODPIS

1			
2			
3			

Aids

VYSTOUPENÍ LUIGI CERINY, RADIKÁLA, ANTIPROHIBICIONISTY, KOMUNÁLNÍHO RADNÍHO V ŘÍMĚ, NA MEZINÁRODNÍ KONFERENCI OSOB NAKAŽENÝCH VIREM AIDS V MADRIDU

Draží přátelé, vinou AIDS jsem před třemi lety ztratil svého přítele-milence. Já jsem seropozitivní již čtyři roky. Stejně jako vy, každý měsíc navštěvuji pro svoji kontrolu nemocnice a lékaře. Také proto, abych navštívil své přátele, ale i osoby, které neznám, ale které chci navštívit. Pak se dívám na televizi, čtu noviny. Je tam mnoho vystoupení na téma AIDS, zdá se dokonce, že se to stalo módou. Objevují se preventivní kampaně, které jsou dnes dělány jako běžné reklamní šoty. Stále se opakují čelné osobnosti lékařské vědy mé země, jenž opakují stejné jasnosti: lžičkou se nakazit nemůžete, používejte prezervativy atd. V televizi se objevuje mnoho novinářů, politiků, kněží a občas také někdo z nás nakažených AIDSem, ale vždy se zatemnělou obrazovkou a změněným hlasem, aby nebyl poznán. Tato vystoupení ve sdělovacích prostředcích jsou příčinou kriminalizace této nemoci. Deset let od objevení nemoci a šest let po zjištění viru takový postoj už není možný. Tím, že nás tito "operátoři" kriminalizují, že nás vyzývají a nutí k ukrytí, zatímco zvyšují svou prestiž a plní své čekárny platicími pacienty, brání se jakékoliv kritice, oslabují nás, brání nám pozvednout hlas s požadavkem respektování našich práv a našich zájmů, které v podstatě nejsou odlišné od práv a zájmů celého společenství.

Chceme, aby:

- rozhodnutí, která se nás týkají a

kteřá se týkají našeho života i smrti, ano i smrti, nebyla přijímána jinde, tzn. tam, kde my nejsme;

- nemocnice byly organizovány tak, aby vyhovovaly našim potřebám a ne potřebám zaměstnanců.

To znamená:

- rozšířit lékařské služby v domácnostech, tzv. day hospital;
- otevřít evening hospital, aby jsme se mohli léčit a přitom nebyť nuceni k pracovním absencím a z toho důvodu i k pracovním ztrátám;
- chceme být informováni, abychom se mohli rozhodnout, to znamená znát všechny alternativy, abychom pak mohli rozhodnout sami, se svým partnerem, se svými přáteli a dalšími nemocnými, jakou léčbu přijmout či nepřijmout;
- chceme rozhodovat i o své smrti, chceme na ni být připravováni. Žádáme právo, abychom mohli stejně jako Seneka, Petronius, Bettelheim rozhodnout, kdy už náš život nemá cenu žít a moci si zvolit nejlepší způsob odchodu;
- chceme, aby prohibicionistické šílenství skončilo, aby skončila kriminalizace zakázaných drog jako např. heroin. Tato prohibice, a ne drogy, zavinila 70 procent nakažených ve Španělsku a v mé zemi, v Itálii;
- chceme, aby se lidé závislí na drogách mohli normálně účastnit veřejného života bez toho, aniž by se měli obávat souzení, odsouzení

či vězení;

- chceme, aby těmto lidem byla poskytnuta pomoc, dostatek informací, lékařské služby, ale také čisté injekční stříkačky i drogy, které potřebují. Drogy, které jsou jinak vinou šíleného prohibicionismu nuceni kupovat od mafie za neskutečné ceny, je nutí ke každodennímu kontaktu se zločinností, krádežemi a prostitucí, což vytváří další životní dramata a přináší i osobní neštěstí jak pro ně samotné tak i pro ty ostatní. Kolem této epidemie musí vzniknout nový typ informování, které je změní z obětí na protagonisty. Nemůžeme být pasivně závislí na názorech sdělovacích prostředků nebo lékařů. My sami musíme tvořit informace i protiinformace. Proto navrhuje jak této konferenci, tak všem, kteří se jí účastní, a dále všem asociacím nemocných AIDS a všem nemocným, aby se připojili k systému Agorá. Tento systém nám umožní napojení s cílem:

- vydávat noviny,
- být informováni o nových terapiích, profylaktických opatřeních a jejich vedlejších účincích,
- vyměňovat si názory,
- vytvořit informace, alternativní té oficiální, která nás často pronásleduje,
- vytvořit elektronický archív, který by bylo možné jak plnit informacemi tak získávat potřebné informace na dálku.

Jugoslávie

VÝPAD DENÍKU "BORBA" PROTI SLOBODANU LANGOVI PRO JEHO PŘÍSLUŠNOST K RADIKÁLNÍ STRANĚ

Pristina, 11.července.

Deník "Borba", orgán Ligy komunistů Jugoslávie, otiskuje na 2. straně ostrý výpad proti profesorovi Slobodanu Langovi, který je členem Ligy komunistů Jugoslávie a také Radikální strany. Lang na tento výpad zareagoval takto: "Není to poprvé, co mě napadají za moje reformní pozice. Je to však poprvé, co jsem nazýván provokatérem a štváčem. Chtěl jsem, aby Albánci v Kosovu věděli, že podporuji jejich spravedlivé požadavky autonomie a respektování zákonnosti a lidských práv. Říkal jsem o sobě vždycky, že jsem sociálně-demokratický člen Ligy, pro kterého je Radikální strana nejlepším politickým nástrojem pro novou renesanci Středozeří a Evropy. Toto jsem měl možnost rovněž vyjádřit v televizi, v otevřené debatě s prezidentem Srbské republiky Slobodanem Miloševićem."

Československo

TÉŽ V ČESKOSLOVENSKU PODPISOVÁ KAMPAŇ POD PĚT PETICÍ

Praha, 10.srpna.

V Československu byla rovněž zahájena podpisová kampaň pod balík pěti peticí /týkajících se Spojených států evropských, volného pohybu osob, trestu smrti, ochrany biosféry, odmítnutí vojenské služby z důvodu svědomí/. Českoslovenští radikálové přidali k tomuto "balíku" ještě šestou petici požadující reformu volebního systému: totiž nahrazení dosavadního systému volebním jednoho kandidáta /podle anglosaského typu/. V této kampani se angažují v hlavních ulicích a na náměstích, kde mají rozložené své stoly, radikálové z Prahy, Brna, Žďaru a dalších míst, jakož i radikálové v některých věznicích.

"Radikal letter"
Tanács krt. 11/1
1075 Budapest VII

Československo:
Radikální strana,
Krakovská 9,
110 00 Praha 1,
tel.:02/2361445